

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek
helyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adának vissza.

Márczius 15.

Tegnap nagy napja volt az egész országgal együtt Enyed város polgárságának; hagyományos lelkesedéssel meg is ünnepelte.

És ez a nap mindenek fölött méltó is az emlékezésre és megünneplésre.

Más nemzetek ünnepnapjaihoz egyes nagy győzelmeknek vagy egy-egy nevezetes törvénynek emiélke fűződik: ez a nap nekünk a győzelmek egész sorozatát s új alkotmányt hozott magával.

Szent nap ez; nem is pusztán a miénk, nem is csak Európáé: hanem az egész emberiségé. Ezen a napon született újjá és forrott össze a testvériségben, az emberi jogok kultuszában és érzetében az egész nagy emberiség. Csak a nagy világeseményekkel hasonlítható össze fontosságban: a keresztényiség megalapításával, a reformációval, az új-világ felfedezésével, a betűnyomással, a francia forradalommal.

Ezen nap jelentősége egyre nő a haladó idővel. Olyan, mint a moudacsinaló népköltészet, melyben a történelmi tények a nemzedékről nemzedékre szálló szájhagyomány folyton hosszabbodó árnyékával megtoldva s a képzelet ezerféle színével tarkítva már csak alig ismerhetők fel s elmaradnak fontosságban ahhoz a szeretethez képest, a szeretetnek ahhoz a mértékéhez képest, melylyel az egész nép vonzódik hozzájuk, s bennük és általuk fejezi ki hazaszeretettét, a jövőre való vágyait, magasra szárnyaló lelke egész költészetét.

Enek a napnak kifogyhatatlan termékenysége, halhatatlan ereje van; nem azért, mert a márcziusi ifjak kiszabadították egykor Táncsicsot és elfoglalták Landerer nyomdáját; hanem azért, mert az e napon megindult kis hólavina mindig szaporodó méreteivel mindent magával ragad, ami útjába kerül, s a hegyről lejutva, a sík földön is tovább halad feltartóztatlanul és győzelmesen.

Érzi ezt az egész magyar nép; mindenki sejti az értékét, még ha szóval indokolni nem is tudja. Azért ünnepli mindig oly impozánsul; azért ragaszkodik hozzá, tüntet mellette minden alkalommal.

Ez a nap fejezi ki leghatározottabban az új Magyarország jelszavát és haladásának alapelvét, hogy minden ember annyit ér, amennyire egyéni képességei, szorgalma és munkájának sikere emelik; kifejezi a

magyar nép törhetetlen ragaszkodását alkotmányos szabadságához, mely nélkül levetné igazán hűséges, lovasias természetét is. Mert csak a szabad ember lehet hű erényből, a szolga-természet csak urat ismer és meghunyászkodást.

Ápoljuk tovább hűségesen ezen nap jelentősége iránt való meggyőződésünket és hódolatunkat!

Ápoljuk örök tüzképen, mely állandóan hevitsen az elért sikerek fentartására s újak szerzésére a 48-as törvények szellemében!

Lázár István.

Püspökjelölés.

Tegnapelőtt ültek össze Nagy-Enyed és vidékének ev. ref. egyházkerületi képviselői azon czéllal, hogy a küszöbön álló püspökkválasztó gyűlésre megtegyék ajánlatukat és a nagy tekintélyű s nagy fontosságú állásra oly jelölt személyében állapodjanak meg, akit tudományos képzettsége és személye, szellemi ereje és munkaképessége, akarata és törekvéseinek irányzata képesnek bizonyítani arra, hogy ez állást teljesen betöltve, s az egyházkerület kebelében minden jóra törekvő református ember igényeinek és várakozásának megfelelően: ő benne a rég ohajtott békének, egyetértésnek, anyagi haladásnak és szellemi felvirágzásnak mintegy keze és biztosítóka találtassék fel.

A gróf Bethlen Bálint egyházmegyei főgondnok elnökele alatt megtartott népes gyűlés mindezen kelleketek dr. Bartók György egyházkerületi főjegyző és helyettes püspök személyében látta összpontosulva, amiért egyhangu lelkesedéssel őt kiáltá ki püspökjelöltnek.

Ez az esemény nem csupán a fent jelzett jelölt gyűlés ténye, hanem abban az erdélyi egyházkerület csaknem teljességének ohajtása nyert kifejezést elanynyira, hogy a Sepszi-Szent-Györgyön megjelenő „Székely Nemzet” című lap az enyediékről részéről „taktikai hibának” mondja, hogy ő jelölték először Bartókot s a kezdeményezés tekintetében is ki nem terjeszkedtek az egész egyházkerület egyetemére, szóval: távolabbi és szélesebb körre is.

A „Székely Nemzet”-nek azt felelhetjük, hogy a kezdeményezés nem Enyedtől származik, mivel az enyedi jelölt gyűlés előtt már két nappal jelölte dr. Bartókot Háromszék egyik népes egyházi testülete:

az orbai egyház megye. Továbbá: az Enyed vidéki képviselők csak helyesen járhattak el akkor, amidőn maholnap minden egyházmegye ugyanezt fogja tenni. Végül pedig a püspökkválasztó gyűlés oly hirtelen és oly rövid terminusra hivatott össze, hogy hosszas fontolgatásra idő nem maradt.

Szerintünk különben nem az a fődolog, hogy az eljárásban van-e taktikai hiba, vagy nincs, hanem az, hogy mennyire érdemes, és mennyire felel meg a közohajtásnak a jelölt, kinek érdekében az orbai és enyedi egyházmegyék tették meg a kezdeményezést.

A „Székely Nemzet” is őt tartja ugy szellemi erejének nagysága, mint személyiségére nézve méltónak a jelen viszonyok között a püspöki székre.

Hir szerint az ő személyében fog megállapodni pár napon belül immár a legtöbb erdélyi egyházmegye. Azok számára, a kik talán meg közelebbről nem ismernek dr. Bartókot és érdemeit, egész terjedelmében közöljük az alább következő jelölt „Szózat”-ot, mely az erdélyi kerületi gyűlés minden tagjához megküldött és amely Bartóknak mit sem hizelegve, érdemeit parányival sem nagyítva: igaz képét adja személyének, képzettségének és jellemének.

Szózat

az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlési tagjaihoz!

Alulírottak, kik részint hivatalos állásunknál fogva, részint mint választott képviselők tagjai vagyunk az erdélyi ev. ref. egyházkerületi közgyűlésnek és így hivatva arra, hogy a már közel időben megtörténő püspök-választásnál szavazatainkat érvényesítsük, sokkal inkább át vagyunk hatva e feladat nagy fontosságától, sokkal inkább háttérbe szorul előtünk minden kicsinyes mellékletekintet, sokkal parancsolóbb hatalommal állnak előtünk anyaszentegyházunknak a püspökkválasztással egybefüggő szellemi és anyagi nagy érdekei, mintsem kételkedhetnünk, hogy valamennyi tagtárs velünk együtt érez és velünk együtt ohajtja, hogy a püspökségre érdemesek közül a közérzületnek megfelelő egyén nyerje meg a szavazattöbbséget.

A jelöltek érdemeiből nem akarunk semmit levonni. Távol vagyunk attól is, hogy köztük összehasonlítást tegyünk, tudván, hogy „omnis comparatio odiosa”.

Az ellen sincs szavunk, ha többen vannak, kik vágyanak a püspökségre; mert, mint Pál apostol mondja:

TÁRCZA.

Borus gondolatok.

— A Közérdek eredeti tárczája. —

Az elmúlt hét egymásután következő öt napján négy temetésre vitt el a kegyelet. Halál ő Felsege meg lehet elégedve ily dús aratással egy kis körben és kaján öröme annál nagyobb lehet, mert áldozatai közül egyik sem volt megérve kaszájára. Ártatlan családi örömet dült fel, rózsás reményeket tört le virágjukban!

Mindig némi megnyugvással kisértek ki olyan koporsót, mely egy sok jót és rosszat átél aggot rejt magában, de elszorul szívem, mikor az áldozat még élte delét sem érte el s már meg kellett válnia a földi létől, melyhez, bármily sok csalódást, szenvedést hoz is reánk, mégis csak ragaszkodunk. És különös természete az embernek, hogy mindig az elhunytot sajnálkozik, holott a sajnálatra méltók nem ők, az immáron boldogok, hanem a hátramaradtak s különösen sajnálatra méltók az említett négy esetben, melynek fájdalmas jelenetei még mindig előttem állanak.

Élte delén innen, férfi-kora javában dőlt meg az első. Munkabíró és munkaszerető családapa. Szerető nő, apró árvak árasztották el könyvekkel a koporsóját. A nő lelki fájdalma mellett siratja a kenyérkeresőt is, míg az apróságnál még csak a szív hurjai jönnek rezgésbe, öntudatuk még nem emelkedik az anyagi gondokig. De eljön az idő, mikor e tekintetben is tudatára

jönnek veszteségük nagyságának és az eddig boldog családi kör, elvesztvén fejét, romba dőlt visszavonhatatlannul. Tud-e erről az elköltözött? Én azt hiszem, nem. Ő tehát boldog a teljes megsemmisülésben, boldogtalanok, sajnálatra méltók hátramaradtjai.

Ártatlan lilium, deli hajdon volt a második, idegen talajba átültetett törékeny virág, mely nem bírta ki a talajváltozást, elmúlt, elhervadt, elszállt, mint egy sohajtás. Elhervadt, mielőtt igazán élt volna, élet-pályájának ugyszólva első órájában, akkor, midőn telve reménnyel, vágygyl ment neki az élet viharainak. Elhervadt idegenben; idegen arcokon tört meg szemének utolsó sugára, csak az a kis pór, melyből vétezt, adatott vissza az édes otthoni földnek. De, jó Isten, tud-e ő arról? Nem tud, de örök bánat fog honolni a mesze távolból már csak koporsójához szitó szeretetei szivében, kiknek fájdalmát kétszerezni fogja a tudat, hogy a kit pár hét előtt mint viruló, életkedvvel felt hajadont becsátottak az idegenbe, csak mint a halál menyasszonyát láthatták viszont, szemét sem ők zárták le. Ki itt a boldog és ki a sajnálatra méltó?!

Ártatlan rózsabimbó a harmadik. Szülőinek szeméfénye, reménysége, boldogsága. Eszes, szépen fejlődő fiúcska, ki az életnek még csak örömet, gyermeki szívével felfogható boldogságát ismerte és cuné! többet nem is fog megismerni soha! Meglegyintette a halál fagyos szele és a kis ártatlan ebbe ugy belefázott, hogy kis teste belesorvadott s hiába volt anyai, apai gondoskodás, szeretet, küzdelem a nagy csont emberrel, elvitte örökre, visszahozhatatlanul! Angyal lett, a mint mondani szokták, tehát boldog. De hát nem volt-e ő au-

gyal e földön is? Nem volt anygala övéinek; ki fogja velük megértetni, hogy nem itt a földön, közöttük, volt jobb helye, ki fogja velük elhitetni, hogy szívüknek even elszakadott darabja boldog és nem az, hanem ők a sajnálatra méltók! Pedig bizonyára ez az igazság. Önként dobta el magát az életet a negyedik. Volt-e joga hozzá, nem volt, nem vitatom. Deli ifju, egy összetartó család kegyeltje, napsugaras jövő előtt, szerető gondoskodás mögötta. Alig lépte át a gyermekkor küszöbét s ime az élet már nem nyújtott neki örömet, legálabb erre vall tette. Csalódás reményében, szívfájdalom avagy testi betegség volt oka, az mindegy, de az bizonyos, hogy a boldogságot a tulvilágon kereste és elérve czéiját, nem boldogabb-e most, mint volt anuak előtte?

Igen. ő boldog, de boldogtalanok, sajnálatra méltók hozzátartozói; sajnálatra méltók kétszeresen, mert még azon vigaszuk sem lehet, hogy szerettüket leküzdhetetlen kór döntötte korai sirjába.

A való életből, közvetlen környezetünkől szakítottam ki e pár gyászkeretű lapot és ezü művelet közben gondolataim még borusabbakká váltak. Ámde borus gondolataim nem az elköltözöttekhez vezetnek vissza, hanem a hátramaradtakhoz. Elgondolom a szomorú, örömméltó családi életet, mely hosszu időn át fog reájuk nehezdeni, látom lelki szememmel a nyíltan és titokban pergő könyveket, melyek még hosszasán fogják a szemeket nedvesen tartani!

„aki püspökséget kíván, jó dolgot kíván.“ Világ szerint ez a legmagasabb állás, mire egy protestáns pap emelkedhetik. De rokonszenünkkel olyanhoz fordulunk, akit nem nagyravágás visz a püspöki szék felé: akiknek jelszava az, mit nagy mesterünk mondott, hogy: „aki köztetek első akar lenni, legyen a többinek szolgálója;“ aki nem vágyakozik a püspöki méltóság tekintélyére, fényére, sőt aggódva gondol az avval járó nagy és nehéz kötelességekre, de ha a közbizalom feléje irányul, önmegtagadással felveszi a súlyos keresztet, hogy haladjon a megváltó nyomdokain.

Mindenestre szükségesnek tartjuk a mellett a megfelelő képességet és erőt, a munkabírást és munkaszeretetet, a tudományos képzettséget, szónoki tehetséget, irányadó befolyást gyakorolhatni a lelkes-növendékekre; a galambszelidséggel párosult kigyói okosságot, vagyis eszélyt és tapintatot a tanácskozások vezetésében, szeretettel párosult komolyságot a társadalmi érintkezésben. Ezek a tulajdonságok s nem az állás tekintélye teszik a püspököt elsővé a kartársak között.

Ilyen férfinak ismerjük és tudjuk dr. Bartók György egyházkerületi főjegyző afit. Ismerjük szilárd jellemét, tisztá, világos elméjét, erős logikáját, a bölcsészeti és hittudományokban kiváló jártasságát, melyet irodalmi téren is bemutatott. Tudjuk, minő megbízható, kedvelt titkára volt Nagy Péter püspökünknek; tudjuk, hogy mint lelkes, mint sok ideig helyettes theologiai akadémiai tanár közelismerést és tiszteletet érdemelt ki, minek ékesen szóló bizonyítéka az, hogy a múlt évben — bár nem kereste — szótöbbséggel megnyerte a főjegyzői diszes állást.

Most is fülünkbe cseng az általános lelkes eljenzés, melylyel e választás fogadtatott.

Mint helyettes püspök egész odaadással, fáradhatatlan munkakedvvel és kitarással, okosan és bölcsen végzi ezen hivatásával járó sok és nehéz kötelességeket: nem rekriminál, nem kicsinyíti előde érdemeit, annak félbemaradt művét — önzés és kicsinyes hiúság nélkül — igyekszik előbbre vinni, higgadt tárgyilagossággal csak az ügyet, egyházunk javát nézi, s józan konzervatív szellemben egyengeti a tovább haladás utját.

Ugy tetszik nekünk, mintha a dr. Bartók György közfőjegyző megválasztásában a Gondviselés nyilatkozott volna meg, hogy megmutassa a már eltávozásra hívott helyébe jövő főpapot, ki épen a jelen helyzet igényeire való tekintettel a legbiztosabb kézzel leendő képes betölteni anyaszentegyházunk püspöki székét; miért is anyaszentegyházunk jobb jövőjéért, felvirágzásáért lelkesedve, legbensőbb meggyőződéssel jelöljük Őt püspökünknek és érezzük kötelességünknek megválasztani. Hisszük, hogy velünk tartanak mindazok, kiknek szavazatával a főjegyzői állást megnyerte, s bízunk abban, hogy az ő tábora azóta jelentékenyen megszaporodott. De a választás esélyével szembe elbizakodva és készületlenül menni semmi körülmények között nem szabad, miért is mely tisztelettel kérjük egyházkerületünk közgyűlésének minden tagját, miszerint anyaszentegyházunk közjava érdekében jelölésünkhöz csatlakozni és dr. Bartók György egyházkerületi főjegyző afit erdélyi ev. ref. püspökké megválasztani méltóztassanak.

Nagy-Enyeden, 1899. márczius hó 13-án.

Gróf Bethlen Bálint, egyházmegyei gondnok. Gróf Teleky László, egyházmegyei gondnok. Szalánty Lőrincz, egyházmegyei gondnok. Gáspár János, a nagyenyedi püsp. vizsg. a. egyház főgondnoka. Gróf Bethlen Sándor, egyházkerületi képviselő. Kovács Gyula, egyházkerületi képviselő. Báró Bánffy Kázmér, egyházkerületi képviselő. Szalánty Jenő, egyházkerületi képviselő. Csató János, főiskolai főgondnok. Sándor János, ev. ref. esperes. Jancsó Lajos, egyházmegyei főjegyző. Barabás József, egyházkerületi képviselő. Szilágyi Farkas, egyházkerületi képviselő. Cseresznyés Ödön, egyházmegyei főjegyző. Szécsi Ferencz, egyházkerületi képviselő. Bodrogi János, főiskolai tanár. Lázár István, főiskolai tanár. Fogarasi Albert, főiskolai tanár. Barta Zsigmond, főiskolai tanár. Lázár István, főiskolai tanár. Fogarasi Béla, tanvezető tanár. Bátorfi Gyula, főiskolai tanár. Halmágyi Antal, főiskolai tanár.

Tűzoltók közgyűlése.

A nagyenyedi önkéntes tűzoltó-egylet vasárnap, e hó 12-én d. e. tartotta évi rendes és egyuttal tisztújító közgyűlést a városháza dísztermében. A közgyűlés iránt a tagok igen nagy érdeklődést mutattak s majdnem teljes számban jelentek meg. Némi aggodalmas boru tükröződött az arczokon, melynek igenis érthető oka abban keresendő, mert a közgyűlés folyamán — kitérve minden erővel megpróbált marasztási kísérlet elől — (az egyletnek két olyan vezető férfa készült tisztjéről visszavonulni, kik az utóbbi öt éven át, ugy-szólvá összeforrtak az egylettel, annak erős oszlopai,

előbbre vívói voltak, a tagok teljes bizalmát, tiszteletét, ragaszkodását bírták s kiket nem az ügybuzgalom hiánya, vagy a munkától vonakodás, hanem egészségi és elfoglaltatási ügyek kényszerítettek a visszavonulásra. Hervadhatlan érdemeket szereztek maguknak ez öt év alatt; fáradhatatlan buzgalom — a helyi viszonyokhoz mérten — egy erős, aktívoképes egyesületet teremtett és kényszerült távozásukat ószinte sajnálattal veszi nem csak az egyesület, hanem minden polgára a városnak, ki az egyesület iránt érdeklődik.

Lázár István főparancsnok és Papp János szolgálatvezető osztályparancsnok e két férfa. Velük együtt vált meg az egylettől Vajda Péter pénztárnok is, ki hosszú éveken át önzetlen buzgalommal és pontossággal vezette az egyesület pénzügyeit. A közgyűlés a legnagyobb elismeréssel adózott ezen derék férfiaknak, jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítván mindhármuknak s egyhangulag tiszteletbeli fő-, illetve alparancsnoknak választván Lázár Istvánt és Papp Jánost.

A közgyűlés a legszebb rendben és igazán imponzánsan folyt le. Meghatóan, zajos tüntetés kíséretében nyilatkozott meg a ragaszkodás, tisztelet a lelépő, a megtisztelő és előlegezett bizalom az új parancsnokság iránt.

A közgyűlést Lázár István elnöklő főparancsnok nyitotta meg s hogy mennyire együtt érzett azon egyesülettel, melytől megválni készült, bizonyítja azon gyönyörű megnyitót, melyet egész terjedelmében ide iktatunk s melynek felolvasása közben az érzelem egy párszor annyira erőt vett rajta, hogy hangja egészen elfogódott. Így a megnyitót:

„Tisztelt Közgyűlés! Kedves Bajtársak!

A lefolyt év történetét a titkári jelentésből meg fogják érteni; nekem pedig engedjék meg ezen alkalommal, hogy a közgyűlési tárgyak közül főképp azzal foglalkozzam, mely engem legközelebb érdekel.

Emlékek kötnék ezen derék egyesülethez, fényes és bánatos napoknak, kitartó munkásságnak és sikereknek, a fáradságot feledtető jó kedvnek, az új erőt adó rokonszenvenek és barátságának, aztán meg gyászos síroknak is drága emlékei, melyek egy-egy kedves bajtársunk hamvai fölött domborulnak.

Eszembe jutnak a lelkes mozgalom napjai, melyekben a férfias teletérő az ifjúkor mozgékonyágával egyesült, hogy a jövő számára megmentsen és fentartson egy szükséges emberbaráti intézményt. Megújulnak előttem a tanításnak, gyakorlásnak munkanapjai és nehézségei, melyek azért sohasem tudtak jó kedvűnek és az egyesület becsülete iránt való kötelességérzetünket csökkenteni. Előttem állanak sokszorosan kifejezett rokonszenvenek alkalmi, melyek érdemen felül kitüntettek s melylyel erőt adtak nekünk, mikor fáradságunk jelentkezni kezdett. Felhangzanak lelkemben az elismerés szavai, melyeket egy-egy működésünkkel értelmes emberek előtt szereztünk.

És ezen emlékek hatása alatt mely köszönetet mondok munkatársaimnak és mindnyájuknak, hogy lehetővé tették az egyesületet nem csak multjához méltó színvonalon tartani, hanem emelni is; lehetővé tették azt, hogy vezetésem korszaka ne muljék el nyom nélkül ez egyesület történetében.

De az egyesület vezetése nem poézis; az emlékek kisebb-nagyobb hatása pedig ebbe a körbe tartozik.

A kötelességérzet is fűzött és fűz ma is ezen egyesülethez. Hogy szolgáljak csekély erőm szerint azon nemes város közügyeinek, mely engem polgárai közé fogadott; hogy szolgáljak azon város közügyeinek, melynek nagy szüksége van minden polgára munkásságára, hogy sokszoros szerencsétlenségének sebei meggyógyuljanak; hogy szolgáljak azon ügynek élén, melyre az Önök bizalma öt év előtt alkalmasnak reménylett. A kötelesség fűzött addig, amíg erőt éreztem magamban arra, hogy használhatok. A kötelességérzet jelentkezik bennem akkor is, mikor a nagy feladatokhoz képest már nem érzek elég erőt magamban.

A derült égről áldást szórnak a nap sugarai: és ének, tevékenység, pezsgés, élet van mindenütt. De jön a köd a maga ólomterhével; s aggodalom, szorongás, lehangoltság, pangás foglalja el az előbbi munkásság helyét; látásunkat elzárja; nem tudunk lelkesedni a multért, nem tudunk tenni a jövőért. Ennek a lehangoló, szűk látókörre korlátozó, tétlenségre kárhoztató ködnek közelletét megérezni vagy megsejteni; letenni minden hamis ambíciót vagy önámítást; és tiszta látással megfigyelni az egyesületi életnek föl- és aláhullámló természetét; félrevonulni akkor, mikor még szolgálatunkkal jó emléket hagyhatunk; nem akadályozni, sőt elősegíteni, hogy új és pihent erők, a társadalmi életnek kipróbált munkásai felrúzzák ismét az egyhangúság és megszokottság leple alatt tényező közönyösséget: ez is kötelesség.

Az egyesületnek nagy és nehéz feladatai vannak; sok munka, de még inkább szívós lelki erő szükséges hozzájuk. Az a helyes tehát, hogy mivel egyes embe-

rek kifáradhatnak: minden ember hozza az ereje legjavát; s így juttatunk az örökké tartó emberbaráti czeleknak szolgálatára örökké tartó és elfáradhatatlan erőket.

Anélkül, hogy jövőre programot mondanék, amihez csak annak van joga, ki az egyesület irányát megszabni lesz hivatva, engedjék meg, hogy a feladatok nagyságát és hűséges szolgálatát ezen utolsó szavaimban még egyszer az Önök lelkére kössöm. A vagyonbiztonság szolgálatára erőnk és eszközünk még mindig kevés, és így nem elégséges. Még mindig kevesen vagyunk; még mindig nem sikerült ezen szükséges intézmény iránt felkelteni az általános érdeklődést. Tehát addig is, míg egy szerencsésebb korban törvény és szabályrendelet fogja kötelezni a város minden polgárát vagy legalább háztulajdonosát arra, hogy vagy pénzzel, vagy munkájával hozzájáruljon a tűzoltó-intézmény fentartásához: addig is nekünk keveseknek kötelességünk azt legalább azon színvonalon tartani, melyen a legminimálisabb igényeknek megfelelően. Erre pedig önfeláldozó munkásság, folytonos éberség szükséges. Más egyletek megengedhetnek maguknak időnkint bizonyos leszerelt állapotot, melyből felverődnek aztán mindannyiszor, mikor messze előre jeltett szereplésük programja következik. Mi sohasem tudjuk, melyik perc szólít a szereplésre; azért folytonos készenlét a legnagyobb kötelességünk. Leszerelnünk sohasem szabad; sőt a folytonos éberség feszült hurját csak kissé megereszteni sem lehet; mert nyomon fenyeget a büntetés, a szokatlan nagy büntetés: a külső kudarc és a lelkiismeretbeli súlyos felelősség érzete. Ápolják magukban azért városunk, polgártársaink vagyonbiztonsága érdekében a kötelességteljesítés önértétét; ápolják az egyesületben a bajtársi szellemet, mert ez a közös munkának az ékessége, a fáradságnak orvosa, a szerencsétlenségnek vigasztalója; teljesítsék szolgálatukat továbbra is pontosan, hűségesen, áldozatkésséggel és buzgósággal. Szeressék ezt az egyesületet úgy, ahogy én megszerettem; s nem mulaszthatom el a kedvező alkalmat, kifejezni azt, hogy igénytelen életem dicsőségének tartom és fogom tartani mindig azon korszakot, melyben Önökkel együtt jó egyetértésben, barátságban működhettem az egyesület javáért és felvirágzásáért.

Igy válnék el, kedves barátim, lassanként mindentől, amit szeretünk; s ebben csak egy a vigasztalás, hogy ez közös sorsa mindannak, ami emberi.

A tűzoltók többnyire szegény emberek; s egyik legszébb jellemvonásuk épen az, hogy ezen szegénységük mellett a mások vagyonának védelmére önkényt és szívesen vállalkoznak. Önök is nagy részt osztotnak velem együtt a tűzoltók ezen általános sorsában. S mégis engem gazdaggá tudtak tenni egész életemre. Gazdaggá tetek azzal, ami drágább rám nézve sok minden értékes dolognál: azzal az öntudattal, hogy az Önök segítségével jó munkát végezhettem, s azzal, amivel minden alkalommal kitüntető szívesek voltak: vonzalmukkal, barátságukkal. Kérem, tartsanak meg továbbra is ebben a jó indulatban.

Hisz akár mennyire lehangol itt engem az a gondolat, hogy Önöktől megválni készülök: még se tekintsek szavaimat bucsuzásnak. Azok a szép emlékek, melyeket öt év alatt gyűjtöttem, kísérnek engem továbbra is; az érdeklődés és rokonszenven megmarad még akkor is, mikor már a munkaerő megcsökken vagy elfogyott. Érdeklődni fogok akkor is, mikor már az örökösben felváltatom; s örülni fogok mindig, ha sikereikről, ha az egyesület virágzásáról értesülhetek. Sőt reménylen, hogy ha a munkásságban nem is lesz szükség, de az egyesület virágása fölött való örömlükben, vagy ha csekély erőmre bármi tekintetben szükség lesz, a közreműködésben is, többször találkozni fogunk. Nem oly könnyű dolog attól a szép jelszótól megválni, amit a tűzoltók irtak zászlójukra: „Istennek dicsőség, ember-társnak segítség!“

Ebben a szép jelszóban egyesülünk a mai közgyűlésen is, melyet ezennel megnyitottunk nyilvánítok.

A nagy és megérdemelt hatást keltett megnyitót után következtek a többi jelentések, melyek közül a jegyzői tisztelet is vívó Papp János titkári jelentését, melyben az érzelem melege szintén igen szépen nyilatkozik meg s mely szintén nagy tetszéssel fogadtatott, jövő számunkban fogjuk közölni és ebből olvasóink képet fognak alkothatni az egyesület öt évi áldásos működéséről, erkölcsi és anyagi sikereiről, vagyoni állapotáról.

A tisztújítás ment most végbe és a kijelölő bizottság jelöltjei nagy lelkesedéssel, egyhangulag választottak meg. Az új parancsnokság következőleg alakult:

Parancsnok Horváth Miklós vármegyei főszámvévő, alparancsnok Dancs Mózes birtokos, osztályparancsnokok Kóvér János igazgató-tanító, Kovács János vármegyei alszámvévő, segédtiszt Hollós István p. ú. s. titkár, szakaszparancsnokok

Telegdy Árpád tárnokok Mátyás iparosok, pénztárnok

A zajos eljenzés István üdvözölte szavakban köszönetért, igérté a legje magát a tagok gátásukat. A parafarkas kijelölő nevében Hollós netet. A szép lezárta be, kit a derék és ugy a vé helyt álló tűzoltókására.

Magunk részéről, bizalommal tást kívánunk a eredményeül sikert

Tiszte

Becses lapjánakban terjedelmes cz nélkül városunk kö

Amennyire örven embereknek is gő sajnalom, ha tulz nem szorosan a kö által a figyelem a

Tagadnom kell a közti érdek-ellenté

Fel kell emitenek megfelel, jölle 2—3% kamatot. V uszodánk, de azok

A város utóbbi czai járdák és köve gyal, eddig eredmé riummal kövezetvé frt lenne évenként

A közmunka is a sze az utczák jav tatik.

A vízvezeték ügy mat indított a váro helyiségeket és 408 nosokat egy helyis vezeték letesítése e aláíratott tényleg séges összegnek.

Nem akarok meg tok, hogy épen azo t t u l e t e k tagadták vártam volna. Egy ban a város, ki a mára — de a víz

A magánosok rés zeteki víz drágaság kat az aláírás alól.

Ezért zárjelentés Enyeden belátható letesíthető, mint ké sége még nincs áth

Az mindenki el pénzbe kerül s a vállalkozók pedig a szeméret el nem ké

A felsoroltakból ságot nincs ok a fe nagyobb baj az, ho intézmény befogadá

Addig azonban, n az ivóutakat megakadályozná tisz a kut vizének zava

Valamint a termé ban is fokozatos első a gémes, má vattus és aztán jó mint az ártézi-kut.

A vízvezeték ügy tos költségvetés, n kémiai és meteor alapot kell szerezni turmérokok hozzá

Pénzalapat Gyulaf tött vízvezetékére, n

* Készséggel adunk nézetünk szerint is sok i

Telegdy Árpád, Kovács Sándor iparosok, szertárnokok Mátyás Lajos és Folbert Tamás iparosok, pénztárnok Jakab Károly iparos.

A zajos éljenzéssel fogadott új parancsnokot Lázár István üdvözölte igen meleg hangon, ki erre rövid szavakban köszönetét fejezte ki az előlegezett bizalomért, ígerte a legjobb akarattal vezetett tevékenységét s magát a tagok jó indulatába ajánlotta, kérve támogatásukat. A parancsnokság többi tagjait Szilágyi Farkas kijelölő bizottsági elnök üdvözölte, kiknek nevében Hollós István segédtsízt mondott köszönetet. A szép lefolyású közgyűlést már az új elnök zárta be, kit a testületi tagok ősi szokás szerint a derek és egy a vészben, mint a vigasságban mindig helyt álló tüzoltó-zenekar hangjai mellett kísérték lakására.

Magunk részéről is üdvözöljük az új parancsnokságot, bizalommal tekintünk működése elé, erőt, kitartást kívánunk a nehéz és fontos feladathoz és annak eredményeül sikert, elismerést.

Tisztelt Szerkesztőség!

Becses lapjának márczius hó 9-én megjelent számában terjedelmes cikk foglalkozik szerző megnevezése nélkül városunk közegészségügyével.

Amennyire örvendek, hogy e fontos ügy nem szakembereknek is gondolkozásra nyújt alkalmat, annyira sajnálom, ha tuzász által az ügy érdeke szenved és a nem szorosban a közegészségügyre vonatkozó balnézetek által a figyelem a főtárgytól elvonatik.

Tagadnom kell a bensülött és bevándorlott lakosság közti érdekellentétet.

Fel kell említenem, hogy az építkezés a szükségletnek megfelel, jóllehet az újon épült házak alig hoznak 2—3% kamatot. Van új, tiszta meleg fürdők és szép uszodánk, de azok látogatottsága nagyobb is lehetne.

A város utóbbi időben 40.000 forintot fordított az utcai járdák és kövezetek létesítésére és 1892 óta tárgyal, eddig eredménytelenül, a kereskedelmi miniszteriummal kövezetvám létesítése érdekében, miből 2000 forint lenne évenként nevezett célra fordítható.

A közmunka is megindult a múlt évben és fele része az utcák javítására, fele a külső utakra fordítatik.

A vízvezeték ügyében is 1895. év tavaszán mozgalmat indított a városi tanács, összeírta a létező lakhelyiségeket és 4085 líyét talál, felhívta a háztulajdonosokat egy helyiség után évi 2 forinttal aláírásra a vízvezeték létesítése érdekében és 8170 forint évi díj helyett aláíratott tényleg — 1152 forint, alig heted része a szükséges összegnek.

Nem akarok megnevezni senkit, de annyit mondhatok, hogy épen azon gazdag és intelligens testületek tagadtak meg az aláírást, kiktől legkevésbé vártam volna. Egy miniszterrel is levelezett e tárgyban a város, ki a vízvezetékét követelte intézete számára — de a vízdíjak fizetését kereken megtagadta.

A magánosok részint vizük jóságának, részint a vezetési viz drágaságának ürügye alatt vonták ki magukat az aláírás alól.

Ezért zárjelentésemben ki is jelentettem, hogy Nagy-Enyeden belátható időnkig a vízvezeték másképpen nem létesíthető, mint kényszer útján, mert az elmék többsége még nincs áthatva annak üdvösségétől.

Az mindenki előtt világos, hogy a vízvezeték sok pénzbe kerül s azt a város sajátjából nem fizetheti, vállalkozók pedig a kamat biztosítása nélkül senki szép szeméért el nem készítik.

A felsoroltakból talán kitűnik, hogy a városi hatóságot nincs ok a felső hatóságoknál bevádolni. A legnagyobb baj az, hogy közönségünk még nem érett ez intézmény befogadására.

Addig azonban, míg a vízvezeték létesülne, jó volna az ivóutakat szivattyús szerkezetre átalakítani. Ez megakadályozná tisztátalan anyagok bejutását, valamint a kut vizének zavarodását.

Valamint a természetben nincs ugrás, a civilizációban is fokozatos a haladás. Így kutrendszernek közt első a gémes, második a kerekes, a harmadik a szivattyús és aztán jó a — vízvezeték és szökőkút, valamint az ártézi-kut.

A vízvezeték ügyében első teendő volna egy szabatos költségvetés, mi 1000 forintba kerül. Aztán a víz kémiai és meteorológiai vizsgálata észlelése. Positív alapot kell szerezni a propagandának és pénzt. A kulturműnők hozzászólhatnának a kérdéshez.

Pénzalapot Gyulafehérvár már 4000 forint felül gyűjtött vízvezetékére, mi se maradhatunk el.

Kiváló tisztelettel
Dr. Winkler Albert,
városi főorvos.

* Készséggel adunk helyet a tárgyilagossá felhívásnak, mely nézetünk szerint is sok igazat tartalmaz. Szerkesztő.

Mezőgazdasági irodalom.

Utmutatás a szőlőművelésre, különös tekintettel a filloxera által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról szóló 1896. V. t.-cz. végrehajtására. A földművelésügyi m. kir. miniszter kiadványa. Ára 1 korona. Lelkészek és tanítók, kik ez iránt egyszerű levélben vagy akár levelező-lapon a földművelésügyi m. kir. miniszterium szőlőszeti osztályához fordulnak, eme füzet ingyen küldetik meg.

Főbb vonásaiban ismertette eme szakmunkát, amely 143 ábrával, 262 rajzzal, 207 nagy oldalon jelent meg, örömmel üdvözöljük eme munka megjelenését, mert látjuk azt, hogy a szőlők pusztulása és az ennek következtében okozott károk csak akkor fognak a jövőben megtérülhetni, ha a szőlőgazda-közönség áttér az amerikai kultúrára, amely alapját képezi a jövőbeli szőlőművelésnek. Az említett munka 9 fő-re oszlik és pedig: 1. A szőlők fekvésének és talajának megválasztása. 2. A talaj előkészítésének munkái. 3. Az amerikai szőlővessző-szaporító anyatelepek készítése. 4. A szőlővessző kezelése. 5. Ojtvány-készítés. 6. Az ojtvány-szőlők telepítése és kezelése. 7. Az ojtvány-szőlők állandó munkái. 8. Az időjárás által okozott károsodások s a talajból származó bajok s azok orvoslása. 9. A szőlőknek szénkénnel való gyérítő kezelése, és végül függelékképpen: 1. 1896. V. törvényzikk a filloxera által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról. 2. Az 1896. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott rendelet és utasítások ismertetése.

A mint az olvasó láthatja, eme hatalmas munka nagy anyagot, a szőlő rekonstrukciója érdekében eddig elfogadott, a praxis körébe tartozó összes anyagot feldolgozva, mint szerves egészet adja, tehát azon szőlőbirtokosok részére iratott, a kik szak-könyvek hasznos olvasására hivatva vannak, különösen a birtokos osztály, továbbá a lelkesek és tanítók részére, a kiktől — tényleg ha eme téren is a hozzájuk főzött várakozásnak meg fognak felelni — úgy be fog válni a miniszter által kifejezett azon óhaj, hogy: „Bárki is, a ki szőlőjét helyesen üjtja meg és műveli, ugyszintén azok is, a kik a népet e tekintetben helyes tanácsokkal látják el, mindannyian munkatársaim és közreműködnek annak a nagy nemzeti munkának teljesítésénél, hogy hazánk szőlőművelése virágzóbb, szőlő-hegyeink lakossága elégedettebb és jobb sorsban legyen, mint valaha volt.”

A fennebb jelzett munkának részletesebb ismertetése és szakszerű elbírálása kívül esik eme ismertető cikk keretén, amelyre ismételen felhívjuk a szőlős gazdaközönség figyelmét, azon megjegyzéssel, hogy azon lelkesek és tanítók, kik egyesületünkhöz fordulnak, részökre a szőlőművelési utmutatót **ingyenesen** beszerzi a titkári hivatal (Nagy-Enyed, Magyar-utca 31. sz. a.), ahol eme munka a vármegyei birtokos közönségnek 1 korona ellenében rendelkezésre bocsáttatik. Postán megküldve 15 krajczárral több, mely összeg a postai bérmentes küldésre esik.

Alsófehérvármegyei gazd. egyesület
titkári hivatala.

Vegyes hírek.

— **Kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter Alsófehér vármegyében az alvincz-borbereki anyakönyvi kerületbe Ertel Vendel állami néptanítót, a magyarigenibe Bakcsi Endre községi előljárót, a táteiba Moldován Gyula felekezeti népkiskolai néptanítót s a bucszumba Maxim Emil segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké, végül a muskaiba Pap Miklós segédjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A „Diák-estély”** e hó 11-én szombaton a régi városház izletesen díszített nagytermében megtartva, kitűnően sikerült. A nagy gondal egybeállított és fényesen keresztültvitt műsor minden pontja zajos sikert ért el és valóban megérdemelt tetszésnyilatkozatot aratott. A többi között kiváló művelőzetet nyújtott Fricz Marcsa kisasszony briliáns zongora- és Pásztor Gyula ur művészi hegedűjátéka, a szép számú, intelligens közönség alig telt be játékukkal. Lázár Mácsi kisasszony megszokott szép éneke, Váró Jolán kisasszony kedves és Bihari István VIII. o. t. nagy hatásu szavalata, Vincze Dánielné urnő kiváló zongora-kísérete kötötték le ezen kívül a közönség érdeklődését. A pompás műsor végétével a szó szoros értelmében hajnalig tartó tánc következett, melyen városunk és a vidék legszebbjei vették ki részüket a tánc örömeiből.

— **A „Nagyenyedi daloskör”** vasárnap, 12-én megtartott közgyűlése a tagok nagy érdeklődése között folyt le. Fogarasi Albert elnök magas lendületű megnyitó beszéde és a titkár meg pénztárnok jelentései után a tisztikar és választmány megválasztását a

közgyűlés folyó hó 19-re halasztotta el, mely napon délután 3 órakor a polgári leányiskola tanári szobájában fogják a választást megejteni. A daloskör tagjai ez uton hivatnak meg és kéretnek a megjelenésre.

— **Tüzoltó tisztek új rangjelzése.** Miután a nagyenyedi önkéntes tüzoltó-egylet annak idején belépett „A magyar országos tüzoltó-szövetség” kötelékébe és mert ez a kötelékébe tartozó egyletek részére a legutóbbi időben többi között rangjelzési szabályzatot is adott ki, tüzoltó-egyletünk parancsnoksági ülése az új parancsnok javaslatára kimondotta, hogy az új rangjelzési szabályzatot kötelezőleg magává teszi. Ehhez képest mostantól kezdve a rangjelzések következők: Parancsnok aranyzsinóros gallér paszománt nélkül 3 arany rózsával, alparancsnok 2 arany rózsával, többi tiszt 1 arany rózsával ugyancsak paszománt nélküli, arany zsinóros galléron. A vállzsinórok teljesen elmaradnak. Ezen változást a parancsnokság ez uton is az egyleti tagok és a nagy közönség tudomására kívánja hozni. Magunk részéről örömmel üdvözöljük ezen újítást, mely sok felesleges kiadástól menti meg a parancsnoksági tagokat és sok izetlen megjegyzéstől is s mely eddig csak azért nem volt behozható, mert a régi rangjelzés volt kötelező.

— **Konfirmáció.** Tudomására hozom minden érdekeltnak, hogy nagyenyedi ev. ref. egyházközségünkben ez évben a konfirmálandó ifjak oktatását a husvét ünnepe után következő első hétfőn, azaz április hó 10-én reggel 7 órakor kezdem meg templomunkban. Figyelmeztetem mindazokat, akik ez évben konfirmálni akarnak, hogy a jelzett időre életkorukat bizonyító keresztlevelüket szerezzék be, hogy az oktatás megkezdése előtt bemutathassák. Csak olyan növendékek vétetnek fel konfirmációi oktatásra, akik 13-ik életévüket már betöltötték. A növendékek jelentkezését mostantól kezdve naponkiut elfogadom lakásomon. Az oktatás f. évi április 10-én kezdve minden reggel 7—9 óráig fog tartani. Jancsó Sándor ev. ref. lelkész.

— **Czigler I. tánciskolája.** Czigler I. ur, akinek Budapesten az Andrássy-uton nagy intézete van és ki most, mint már kilenc év óta minden évben, Kolozsvárt tanítja a város intelligens osztályának gyermekét, nálunk majus hó 20-án szándékszik a tanítást megkezdeni. A kik még jelentkezni akarnak, irassák fel magukat Lázár István tanár ur gyűjtő ivén. Ajánljuk ezt a jó hírű és megnyerő modoru tánctanítót városunk intelligens családjainak pártolásába. Jelentkezni lehet márczius hó 20-ig.

— **Csikólegelő.** A vármegyei gazdasági egyesület által létesített és Nagy-Enyed határában lévő „Herzsi” közös csikólegelőre 1—4 éves csikók felvétetnek, továbbá csikós kanczák is. Bejelentéseket elfogad az egyesület titkári hivatala Nagy-Enyeden (Magyar-utca 31. sz. a.), a honnét kívánatra a „Csikólegelő szabályzata” a gazdaközönségnek díjmentesen megküldetik.

— **Lázás munka.** Egy budapesti napilap egyik közelebbi tárczájában így végzi a regényfolytatást:

A szerencsétlen ösztintén fölbuzdult; karjait a törzstiszt felé nyujtva ki, a kinek arczán, mintha köböl lett volna, egyetlen izom sem mozdult meg, kiáltott föl:

(Folytatása következik)

— **A Magyar Könyvtár** márcziusi füzetei ismét csupa értékes munkával gyarapítják e kitűnő gyűjteményt. Az új magyar klasszikus irodalmat Arany János, a régít Heltai Gáspár képviseli. Amannak „Toldi estéje”-t Bánóczy József látta el becses és kimerítő bevezetéssel, emennek válogatott meséit Imre Lajos rendezte sajtó alá. Mindkét munkát örömmel fogja fogadni az iskola ép úgy, mint a nagy közönség. A többi három füzet a külföldi irodalomnak van szentelve: egyik az olasznak, másik a francziának, a harmadik a norvégnek. Giuseppe Giacosa „Borus szerelem” című drámája, melyet csak nem rég játszottak Párisban is igen nagy sikerrel, egyike a modern olasz sziumirodalom legjelentősebb alkotásainak, melyet minden tekintetben érdemes volt besorozni a „Magyar könyvtár”-ba. A fordítás kiválóságáról Radó Antal neve kezeskedik. A franczia irodalmat Musset Alfréd egyik legghiresebb novellája képviseli, a „Tizian Fia” című, mely eddig nem volt nyelvünkre lefordítva. Most Marquis Géza ültette át lelkiismeretes hűséggel. Végre a norvég irodalom nagyjai közül Kielland Sándorral ismertet bennünket Ritoók Emma, ki egy kötetre való elbeszélést fordított le tőle a norvég eredetiből. Közülük van az a „Karen” című novella is, melyet általában a norvég irodalom legremekőbb alkotásai közé soroznak. A „Magyar Könyvtárnak” immár 92 száma van, melyekről készséggel küld teljes jegyzéket a Lampel R. (Wodianer F. és Fai) könyvkiadó cég. Egy szám ára 15 kr.

— **Egyiptom és Görögország.** A tudomány régóta keresi a görög műveltség egyiptomi elemeit. Az archeologia a képzőművészet terén nem igen talált rokonságot, de a mythologia (Müller) s a philosophia

(kivált Röth és Gladisch) annál többet. A görögök I. Pszamatik idejében kezdtek Egyiptomba vándorolni. A bölcs uralkodó szívesen fogadta a jövevényeket, de gondosan úgy telepítette le őket, hogy a Nilus elválassza az egyiptomiaktól. A nép gyűlölettel fordult el a csalárd jövevényektől. Tisztátalan fajú teremtésnek tekintette a hellént, kinek közelében fertőzés nélkül élni nem lehet. Az alsóbb nép a viláért sem akart együtt enni a görögökkel, nem használta tájlejt, fazekait. Az előkelők bizonyos lenézéssel tekintettek a gyerek-oroszág csélesap, könnyelmű fiaira, kiknek ősei néhány század előtt még barbárok voltak. Annál nagyobb tisztelettel tekintettek a hanyatlásában is nagy Egyiptomra az élelmes görögök. Hozzájuk simultak, isteneiket ez ősi kultúra isteneitől származtatták, hőseiket az ősi pharaóktól. S kezdetét veszi egy nagy processzus, a gyerek-oroszág iskolába jár a régihez, tanul, emelkedik hozzá. Amint Egyiptom súlyod, úgy nő Görögország, s a történet lejtőjén szembetalálkoznak nem-sokára. Egyik lefelé megy, véntülve, aggyva, a másik ifju erőben siet fölfelé. Leveszi roskadozó hátáról a terhet, s viszi magával ragadmányát a magasba, a művészi ideál felé. Egy nép ifjusága jelen meg előttünk, mely magába olvasztja a régi élet tanulságait, eredményeit, s a kísérletek helyébe lép egy új, nagy művészet, a világ legelső, legnagyobb művésze. A hatások e kicsérélődéséről ír — igen szépen — a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 15-ik füzeté. A mű 12 nagy kötetben lesz. Marczali Henrik egyetemi tanár szerkeszti. Egy kötet ára 8 forint. Kapható részletfizetésre is. Füzetenként is megjelen, egy héten egy füzet. Egy füzet ára 30 kr. Kapható a Révai Testvérek Irod. Int. R. T.-nál és minden hazai könyvkereskedésben. A közoktatásügyi miniszter e jelen művet az összes iskoláknak megvételre ajánlotta.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Nyerssejlem-básztruha

8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme. — Tussors és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig posta fordultával** küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyárai** (es. és k. udvari szállító) **Zürichben**. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levéltételek ragasztandó. (3)

Sz. 2680—1898. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balászfalvi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Izsák János végrehajtónak Kirmác Vaszilie és neje végrehajtást szenvedők ellen 110 frt s jár. iránti végrehajtás ügyében a vézai 69 számú tjkvben foglalt A + 1-9, 11-13 és 16-18 r. sz. 52/1, 169, 170, 172, 352/1, 362/2, 389/1, 398/1, 486, 792/2, 793, 797/1, 1104, 1276/2, 1279/1, 1698/1, 1729/1, 1739/2 r. számú; továbbá a vézai 143. sz. tjkvben A + 1-2 r. sz. 577, 579 hr. sz. és a vézai 288. sz. tjkvben A + 1. rend 1211. hr. sz. ingatlanokra 603 forint, s végül a vézai 303. sz. tjkvben A + 2. rend 980 és 981. hr. sz. ingatlanra 38 forint megállapított egy kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1899. évi márczius hó 29-én d. e. 10 órakor Véza községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság tkvi kiadóhivatala.

Balászfalván 1898. évi november hó 3-án.

1747 1-1

Haubensild Károly,
telekkönyvi kiadó.

Sz. 224—1899. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A viznai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Voicu Juno Iu Nikulae végrehajtónak Vojkuné Danou Anna végrehajtást szenvedők elleni 450 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék kerületében a viznai kir. járásbíró területén levő O.-Bogát község határára fekvő 56. sz. tjkvben A + 2-5, 7-17 r. 61, 435, 558, 794, 1160/4, 1456, 1794, 2029, 2357, 2458, 2495, 2557, 2558, 2816, 3174, 3571 hr. sz. a. az o.-bogati 62. sz. tjkvben A + 1-11 r. 42/2, 43, 527, 793, 1160/3, 1450, 2994, 2162, 2459, 2485, 3042/2,

3467/1 hr. sz. a. s végül az o.-bo. áti 595. sz. tjkvben A + 1. 41, 42/1. hr. sz. ingatlanokra az árverést 862 frt 55 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi április hó 14-ik napjának d. e. 10 órája O.-Bogát község házánál leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 51 frt 4 krt, 24 frt 32 krt és 10 frt 90 krajezárt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint tkvi hatóság kiadóhivatala.

Vizknán, 1899. évi január hó 28-án.

Sisszel,
kiadó.

1748 1-1

Mária-czelli gyomorcseppek

Figyelni a védjegyre
Egyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: **étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyú felbőfűgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.**

Hathatós gyógyszernek bizonyult **fejfájásnál**, amennyiben ez a gyomortól származott, **gyomortulterhelésnél** étellekkel és italokkal, **giliszták, májbajok és hámorroidáknál.**

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz, meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főváltár:

Török József gyógyszer-tára
Budapest, Király-utca 12. sz.

Védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

1616 16-22

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállítása tekintetében.

A főtérre levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollayekek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzó, **rajzeszközök**, festékek, ecsetek, rajztáblák, rajztömbök, torlógummik, szívaesok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtnak s pontosan teljesíttetnek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtnak az üzleti irodában: Főter 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomatványraktár.

Írószer-kereskedés.

Előfizetési

helyben házhoz

postán

Egész évre

Fél évre

Negyedévre

Hirdetési

□ centiméterenként

dők és gyárosok ki

ben rés

Bélyegdíj

Nyit tér

A képviselő f. hó 13-án k az első nap nagy figyelm mint a szabadság Lászar országgyarország által való el nagy dicséret nagy beszéd zeti párt tagi ország előtt i nemzeti párt szabadelvű pá az eddigi szá az aktuális k jó benyomást járulni a mé téséhez és a

Fényes bels Nagy tehetség Formájában részében meg Kálmán n helyzetet tere is volt egyéb

Az öröm, k egyenes orga jóleső bizalom szolgált a bes meg akart ny jogos várakoz még pedig az érthesse félre a kölcsönös mintha ez tal nos olvadékon is szépen meg Széll Ká ból világította getlenségi párt legnagyobb h határvonalaká tul valóhatni

Írta és a Bethle ün

Mi vagy Te 51-edik évfor s ha nem t család onnan jait!

És ti, hőső dásos melegét

Megismétlő géje, hogy Os ölte Tiphon de aki nem k küldte a phön évenként, miu RA isten temp vaiból, megúj átröplésében

A plataiai főlzabadultak Eleutheriosz Z S Te, kinek jában a leghat nak első term gad Libertas? Vajjon a S